

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Географічний факультет

Кафедра географії України

Олег ГРИНЮК, Сергій УЛІГАНЕЦЬ, Сергій ГАЙДАЙ

Методичні вказівки до

**«ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З
ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ»**

**для студентів спеціальності А4.07 Середня освіта (географія)
(електронне видання)**

КИЇВ – 2026

Гринюк О., Уліганець С., Гайдай С. Методичні вказівки до «Педагогічної практики з організації роботи вчителя» для студентів спеціальності А4.07 Середня освіта (географія). – К.: ел. вид., 2026, 26 с.

Навчально-методичне видання містить програму педагогічної практики здобувачів освітнього ступеня бакалавр спеціальності А4.07 Середня освіта (географія), завдання та рекомендації щодо їх виконання, настанови щодо структури та оформлення звіту з практики, зразок щоденника практики.

Видання призначене для викладачів закладів вищої освіти та студентів, які здобувають освіту за першим (бакалаврським) рівнем у галузі знань А Освіта. Рекомендовано для студентів спеціальності А4.07 Середня освіта (географія) географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка.

Рецензенти:

Дем'яненко С. О., к. геогр. н., доцент кафедри географії України

Аріон О. В., к. геогр. н., доцент кафедри географії України

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 10 від 24 березня 2026 року)

© Гринюк О, Уліганець С., Гайдай С., 2026

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Загальний зміст педагогічної практики.....	8
Завдання педагогічної практики та рекомендації щодо їх виконання.....	9
Структура та оформлення звіту з педагогічної практики.....	16
Оцінювання результатів педагогічної практики.....	18
Додатки.....	23

ВСТУП

Метою педагогічної практики «Організація роботи вчителя» є ознайомлення здобувачів освіти з організацією освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти, формування первинних умінь педагогічного спостереження, аналізу уроків і взаємодії з учнями, а також набуття початкового досвіду планування та проведення окремих елементів навчального заняття з використанням навчально-методичних і цифрових засобів навчання. Практика сприяє розвитку професійної рефлексії та усвідомленню студентами власних освітніх потреб і напрямів професійного зростання.

Попередні вимоги:

1. Успішне опанування дисциплін «Педагогіка середньої школи» та «Організація роботи вчителя географії».
2. Знання теоретичних основ географічної науки, базових географічних теорій і концепцій, а також сформовані знання, уміння та навички, здобуті під час вивчення дисциплін психолого-педагогічного циклу, фахових географічних дисциплін та методики їх навчання.

Анотація освітньої компоненти. Педагогічна практика є обов'язковою складовою якісної професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Географія». Вона забезпечує інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, формує готовність студентів до виконання професійних функцій учителя географії.

Практика проводиться в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності. Вона передбачає підготовку студентів до виконання функцій учителя-предметника, керівника гуртка чи факультативу, а також класного керівника. Основною базою практики є заклади загальної середньої освіти (6-11 класи).

Для забезпечення методичної підтримки студентів-практикантів та контролю за якістю їхньої діяльності залучаються викладачі та методисти з

географії. Практика організовується на базі загальноосвітніх шкіл України, що забезпечує різноманітність педагогічного досвіду.

У процесі проходження педагогічної практики студенти виконують такі види робіт:

- ознайомлення зі структурою та організацією діяльності закладу освіти (бесіди з адміністрацією, учителями-предметниками, класними керівниками);
- ознайомлення з кабінетом географії, його матеріально-технічним забезпеченням та оформленням;
- аналіз навчального та виховного планів роботи школи;
- вивчення календарно-тематичних і поурочних планів учителів географії;
- ознайомлення з планами роботи гуртків, факультативів, методичних об'єднань;
- аналіз планів виховної роботи класних керівників.

Ці види діяльності забезпечують комплексне розуміння організації освітнього процесу та сприяють формуванню професійних компетентностей майбутнього вчителя географії.

Завдання (навчальні цілі) педагогічної практики направлені на досягнення студентами наступних знань, умінь, загальних та спеціальних компетентностей:

- здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК2);
- здатності формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів (ФК3);
- здатності планувати, організовувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу (ФК7);
- здатності здійснювати аналіз, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, здійснювати оцінювання рівня навчальних досягнень, навчати учнів самооцінювання та/або взаємооцінювання (ФК9);

- здатності добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; здійснювати інтегроване навчання учнів, застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі (ФК10).

Очікувані результати практики. За умови успішного проходження педагогічної практики студенти повинні продемонструвати сформовані знання, уміння та професійні компетентності, необхідні для майбутньої педагогічної діяльності.

Студенти повинні знати:

- структуру та організацію діяльності закладу загальної середньої освіти;
- наявні профільні та інтегровані курси, особливості організації навчання за ними;
- інклюзивні та безбар'єрні умови, створені в освітньому закладі;
- перелік основної шкільної документації та вимоги до її ведення.

Студенти повинні вміти застосовувати теоретичні фахові знання у практичних ситуаціях, зокрема:

- аналізувати структуру уроку, методи роботи та стиль педагогічної комунікації вчителя;
- визначати вікові особливості учнів, рівень їхньої навчальної мотивації та особливості взаємодії в класі;
- готувати короткі дидактичні матеріали для проведення фрагментів уроків;
- складати конспект і методичне забезпечення для проведення пробного уроку.

Студенти повинні мати здатність застосовувати фахові знання, уміння та навички під час безпосередньої або дистанційної взаємодії з учасниками освітнього процесу, зокрема:

- ефективно спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах;

- здійснювати педагогічну комунікацію з учнями, колегами, класним керівником;

- брати участь у виховній роботі, інклюзивних та безбар'єрних практиках.

Студенти повинні мати здатність самостійно виконувати професійні завдання та нести відповідальність за результати своєї діяльності, зокрема:

- проводити фрагменти уроків відповідно до вимог методики навчання географії;

- брати участь як спостерігач або співведучий у тематичних виховних заходах;

- провести пробний урок із дотриманням методичних рекомендацій;

- підготувати та подати звіт про результати проходження педагогічної практики;

- дотримуватися норм академічної доброчесності в усіх видах діяльності.

Відповідно до ОПП педагогічна практика покликана сприяти досягненню студентами таких **програмних результатів навчання:**

- вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою (ПРН2);

- вміти організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів (ПРН10);

- знати і застосовувати на практиці методики та інструменти оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів, в тому числі, вміти здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних критеріїв оцінювання (ПРН11);

- аналізувати результати навчання учнів з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання (ПРН12).

ЗАГАЛЬНИЙ ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№ етапу	Зміст діяльності	Термін в годинах
<i>Частина I. Настановна конференція, консультації</i>		
1	Видача та вивчення документації щоденників та методичних матеріалів	1
2	Ознайомлення з правами та обов'язками студентів	1
3	Інструктаж з техніки безпеки	1
4	Правила оцінювання практики	1
5	Консультації щодо особливостей бази проходження практики	1
<i>Частина II. Педагогічна практика у закладі середньої освіти</i>		
6	Представлення студентів керівництву школи. Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку школи, розкладом занять. Складання індивідуального плану проходження педагогічної практики	4
7	Ознайомлення з закладом освіти	4
8	Ознайомлення з документацією вчителя	2
9	Спостереження та самоаналіз уроків	6
10	Аналіз стилю комунікації вчителя	6
11	Аналіз вікових особливостей класів	4
12	Проведення фрагментів уроків	8
13	Участь у заходах	5
14	Аналіз мотивації учнів	6
15	Взаємодія з класним керівником	8
16	Інклюзивні практики	6
17	Підготовка конспекту 1 уроку	6
18	Проведення та самоаналіз 1 пробного уроку	2
19	Аналіз результатів навчання. Рефлексія професійного розвитку	6
<i>Частина III. Презентація результатів практики</i>		
20	Підготовка звіту	8
21	Презентація практики та здача звіту	4

Загальний обсяг – 90 год.

ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Тиждень 1. Організаційно-ознайомчий

Мета: занурення в освітнє середовище, аналіз уроків, учнів, стилю роботи вчителя.

1.1 Ознайомлення з закладом освіти:

- 1) ознайомитись зі структурою освітнього закладу;
- 2) ознайомитись з розкладом, наявністю профільних/інтегрованих курсів, особливостями організації навчання;
- 3) ознайомитись з правилами безпеки, евакуації;
- 4) ознайомитись з інклюзивними та безбар'єрними умовами.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план) та запис у щоденнику Пункт 7. Аналіз інклюзивного та безпечного середовища закладу середньої освіти; розгорнутий опис у звіті (Розділ 1).

1.2 Документація вчителя:

- 1) переглянути календарно-тематичний план з географії (звернути увагу на відповідність програмі та Держстандарту, подивитися, як розподілені теми й годинний фонд);
- 2) ознайомитись з поурочними планами (переглянути кілька реальних конспектів/планів, звернути увагу на структуру);
- 3) ознайомитись з класним/електронним журналами (як фіксуються оцінки, відмічається відвідування, як ведеться тематичне оцінювання);
- 4) ознайомитись з адаптаціями/модифікаціями для учнів з ООП (особливими освітніми потребами).

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); розгорнутий опис у звіті (Розділ 2).

1.3 Спостереження та педагогічний аналіз уроків (5-7 уроків):

- 1) відвідати 5-7 уроків в різних класах (по можливості);
- 2) заповнити бланк спостережень в щоденнику:
 - дата, клас, тема та мета (як її формулює учитель);
 - методи й форми роботи (фронтальна, групова, індивідуальна);
 - використані наочні й цифрові засоби;
 - як здійснюється оцінювання (усне, письмове, формувальне);
 - власний коментар;
 - проаналізувати структура уроку (етапи, їхня послідовність);

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); заповнити у щоденнику Пункт 5. Спостереження за уроками; розгорнутий опис та власний висновок у звіті (Розділ 3).

1.4. Аналіз стилю комунікації вчителя. Під час спостереження за уроками слід звернути увагу,

- як вчитель звертається до учнів;
- як дає інструкції;
- як реагує на помилки, порушення дисципліни;
- як підтримує активність та мотивацію;
- чи є елементи партнерської взаємодії, гумору, підтримки.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); розгорнутий опис у звіті (доповнити інформацію у Розділ 2).

1.5 Аналіз вікових особливостей учнів класів

- 1) описати:
 - рівень уваги учнів, зосередженості;
 - особливості поведінки;
 - типові труднощі (читання карти, розуміння абстрактних понять, робота в групах);

- емоційні реакції, сприйняття вимог;

2) пов'язати це з тим, які методи та засоби обирає вчитель.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); розгорнутий опис у звіті (Розділ 4).

Тиждень 2. Комунікація та взаємодія

Мета: формування навичок взаємодії з учнями, колегами, участі у виховній роботі й інклюзивних практиках.

2.1 Проведення 1-2 фрагментів уроків (5-10 хвилин)

- 1) домовитися з учителем про фрагменти (які саме етапи уроку будуть проведені);
- 2) підготувати короткі матеріали (пояснення, запитання, завдання);
- 3) провести фрагмент уроку:
 - чітко сформулювати завдання;
 - організувати роботу (фронтально / в групах / індивідуально – за можливості);
 - використати методи активного навчання (за можливості);
 - використати цифрові ресурси (за можливості)
 - зібрати швидкий зворотний зв'язок від учнів (усний / жести / електронне опитування – за можливості).
- 4) отримати зворотний зв'язок від учителя.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); заповнити у щоденнику Пункт 6. Фрагменти уроків; розгорнутий запис у звіті (Розділ 8).

2.2 Участь у виховних заходах

- 1) взяти участь як спостерігач або співведучий у тематичному заході (екологія, права людини, громадянська освіта тощо);
- 2) допомогти в підготовці роздаткових/наочних матеріалів;
- 3) звернути увагу на:

- мету заходу;
- форми роботи;
- реакцію учнів.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); розгорнутий опис та аналіз у звіті (Розділ 5).

2.3 Аналіз мотивації учнів

1) під час уроків та виховних заходів:

- спостерігати, що «заводить» учнів (ігрові форми, практичні завдання, відео, змагання);
- звертати увагу, коли увага падає;
- визначити, які учні активні, які пасивні, чому.

Виконати: відобразити у звіті (Розділ 4).

2.4 Взаємодія з класним керівником

1) обговорити з класним керівником:

- особливості класу;
- роботу з батьками;
- профілактику конфліктів, булінгу;
- участь класу в проєктах, заходах.

2) ознайомитись з частиною документації класного керівника (плани виховної роботи, характеристики).

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); відобразити у звіті (Розділ 2).

2.5 Інклюзивні практики

- 1) з'ясувати, чи є в закладі інклюзивні класи;
- 2) дізнатися про ІПР, адаптації, модифікації завдань;
- 3) спостерігати, як учитель та асистент (якщо він є у закладі освіти) взаємодіють з учнями з ООП;

- 4) визначити, які форми підтримки учнів з особливими потребами є: візуальні матеріали, змінений обсяг, темп, інструкції.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план): запис у щоденнику Пункт 7. Аналіз інклюзивного та безпечного середовища закладу середньої освіти; розгорнутий опис у звіті (Розділ 6).

Тиждень 3. Організація діяльності вчителя

Мета: перший досвід виконання повного комплексу функцій учителя: планування, проведення уроку, аналіз результатів навчання, рефлексія.

3.1 Підготовка конспекту 1 уроку

- 1) обрати тему уроку (погоджену з учителем);
- 2) чітко сформулювати мету (змістову + компетентнісну);
- 3) визначити очікувані результати (що учні знатимуть / умітимуть);
- 4) продумати структуру (етапи, час);
- 5) підібрати методи, форми роботи, дидактичні матеріали;
- 6) передбачити елементи формувального оцінювання.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); підготувати конспект уроку (інформація для Розділу 7 звіту).

3.2 Проведення та самоаналіз 1 пробного уроку

- 1) провести урок за підготовленим конспектом;
- 2) слідкувати за часом, логікою переходів між етапами;
- 3) застосовувати обрані методи (не в останній момент вигадувати інші);
- 4) використати карти /атласи / цифрові ресурси (якщо заплановано);
- 5) забезпечити безпечну поведінку й організацію простору в класі.

Виконати: короткий запис у щоденнику (Календарний план); заповнити у щоденнику Пункт 6. Пробний урок; включити конспект проведеного уроку у звіт (Розділ 7) та провести самоаналіз проведеного уроку (Розділ 8).

3.3 Аналіз результатів навчання

На основі спостережень, відповідей, виконаних завдань:

- оцінити, чи досягли учні мети уроку;
- визначити типові помилки / труднощі;
- продумати, які кроки потрібні для їх подолання (повторення, інші методи, додаткові приклади).

Виконати: відобразити інформацію у звіті (Розділ 8).

3.4 Рефлексія професійного розвитку

- 1) що вдалося найкраще (комунікація, пояснення, організація роботи);
- 2) що було складним (час, дисципліна, пояснення абстрактних понять);
- 3) які компетентності відчутно зросли;
- 4) які професійні «зони росту» виявилися.

Виконати: запис у щоденнику (пункт 9) розгорнутий опис та аналіз у звіті (Розділ 9).

3.5 Підготовка звіту

- 1) зібрати всі матеріали:
 - щоденник спостережень;
 - календарний план;
 - конспект уроку;
 - самоаналіз;
 - опис виховного заходу;
 - аналіз учнів, інклюзії, діяльності вчителя;
- 2) оформити звіт за встановленою структурою;
- 3) написати висновки щодо сформованості ПРН (коротко, але з конкретними прикладами, подати інформацію як було реалізовано ПРН (Приклад, ПРН 3 – було реалізовано через спостереження за уроками));

4) отримати підписи керівника від закладу середньої освіти.

Виконати: заповнити щоденник (перевірити чи заповнені всі необхідні пункти, проставлені підписи, печатки, коментарі та відгук від вчителя закладу середньої освіти); написати звіт.

СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

ЗМІСТ

ВСТУП

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ
2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ
3. ЩОДЕННИК СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА УРОКАМИ
4. АНАЛІЗ ВІКОВИХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ
УЧНІВ
5. УЧАСТЬ У ВИХОВНИХ ЗАХОДАХ
6. ІНКЛЮЗИВНІ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ
7. КОНСПЕКТИ ПРОВЕДЕНИХ УРОКІВ
8. САМОАНАЛІЗ ПРОВЕДЕНИХ УРОКІВ
9. РЕФЛЕКСІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

ВИСНОВКИ ЩОДО СФОРМОВАНOSTІ ПРН

Вимоги щодо оформлення звіту

- з одного боку аркушу білого паперу формату А4;
- шрифт Times New Roman, кегель (розмір) – 14 pt;
- інтервал 1,5 без міжабзацевих відступів;
- поля: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм;
- абзац – 1,25 см, вирівнювання тексту – по ширині сторінки;
- нумерація сторінок знизу та справа, на титульній сторінці нумерація не
поставляється;
- кожен розділ друкується з нової сторінки.

Рекомендована кількість сторінок у звіті

1. Характеристика закладу освіти (1-1,5 сторінки).
2. Аналіз діяльності вчителя географії (1-2 сторінки).

3. Щоденник спостережень за уроками (відповідно до кількості відвіданих уроків).
4. Аналіз вікових та індивідуальних особливостей учнів (1 сторінка).
5. Участь у виховних заходах (0,5-1 сторінка).
6. Інклюзивні практики в закладі освіти (0,5-1 сторінка).
7. Конспекти проведених уроків (1 урок).
8. Самоаналіз проведених уроків (до 0,25 сторінки на фрагменту року та 0,5 сторінки на повний урок).
9. Рефлексія професійного розвитку (1 сторінка).
10. Висновки щодо сформованості ПРН (0,5-1 сторінка).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінювання результатів педагогічної практики спрямоване на визначення рівня сформованості у здобувачів освіти професійних умінь і навичок, необхідних для здійснення педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти. Під час оцінювання враховуються результати практичної діяльності студента у школі, якість виконання індивідуальних завдань практики, підготовка звіту та рівень усвідомлення отриманого педагогічного досвіду під час захисту результатів практики.

Підсумкова оцінка за педагогічну практику виставляється керівником практики від факультету за **100-бальною** та **5-бальною національною шкалою** з урахуванням:

- рекомендації вчителя-наставника закладу середньої освіти;
- повноти та якості виконання програми практики;
- якості підготовленого звіту з практики;
- результатів захисту практики.

Розподіл балів оцінювання педагогічної практики

Вид діяльності	Максимальна кількість балів
1. Робота студента під час практики (оцінювання вчителя)	30 балів
2. Якість виконання та оформлення звіту	40 балів
3. Захист результатів практики	30 балів
Разом	100 балів

Учитель від закладу середньої освіти здійснює безпосереднє спостереження за діяльністю студента під час проходження практики та надає рекомендовану оцінку (виставляє відповідну кількість балів), яка враховується під час визначення підсумкового результату. Остаточну оцінку виставляє керівник практики від факультету після перевірки звітних матеріалів та проведення захисту.

1. Оцінювання роботи студента під час практики (30 балів)

Оцінювання діяльності студента у закладі освіти здійснюється вчителем-наставником і відображає рівень його залучення до освітнього процесу, відповідальність, уміння взаємодіяти з учнями та педагогічним колективом, а також якість проведених навчальних занять. При визначенні рекомендаційної оцінки враховуються такі критерії.

Дотримання професійної етики та дисциплінованість (0-5 балів).

Оцінюється відповідальне ставлення студента до виконання завдань практики, своєчасне відвідування занять, дотримання правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, педагогічної етики та культури спілкування. Враховується охайність, коректність у взаємодії з учнями, вчителями та адміністрацією закладу освіти, здатність дотримуватися норм академічної доброчесності та педагогічної культури.

Активність під час спостереження та аналізу уроків (0-5 балів).

Оцінюється рівень зацікавленості студента у вивченні педагогічної діяльності вчителя, здатність здійснювати педагогічне спостереження, аналізувати структуру уроку, методи та форми навчання, використовувані педагогом. Важливим є уміння визначати педагогічні прийоми мотивації учнів, організацію навчальної діяльності класу, особливості педагогічної комунікації.

Взаємодія з учнями та участь у виховних заходах (0-5 балів).

Враховується здатність студента налагоджувати педагогічно доцільну взаємодію з учнями, підтримувати позитивний психологічний клімат у класі, використовувати педагогічно коректні способи комунікації. Також оцінюється участь у виховних заходах, позакласній діяльності, допомога в організації освітніх або виховних активностей.

Якість проведення фрагментів уроків (0-10 балів). Оцінюється підготовка та проведення студентом окремих елементів уроку (вступна частина, пояснення навчального матеріалу, робота з навчальними завданнями тощо). Враховується логічність пояснення матеріалу, використання мовних засобів для

мотивації учнів, застосування дидактичних матеріалів і навчальних ресурсів, уміння організувати навчальну діяльність учнів.

Якість проведення пробного уроку (0-5 балів). Оцінюється загальний рівень підготовки і проведення студентом самостійного уроку. Враховується відповідність змісту уроку навчальній програмі, логічність структури заняття, доцільність використаних методів і форм навчання, уміння організувати роботу учнів, підтримувати навчальну дисципліну та досягати поставленої навчальної мети.

2. Оцінювання звіту з практики (40 балів)

Звіт з практики є основним документом, який відображає результати виконання студентом програми педагогічної практики. Під час перевірки звіту враховується повнота виконання всіх передбачених завдань, аналітичність матеріалу та рівень педагогічної рефлексії.

Повнота виконання розділів звіту (0-10 балів). Оцінюється наявність усіх розділів, передбачених програмою практики: характеристика закладу освіти, аналіз діяльності вчителя, щоденник спостережень за уроками, аналіз вікових та індивідуальних особливостей учнів, опис участі у виховних заходах, матеріали щодо інклюзивних практик, конспекти проведених уроків, самоаналіз уроків, рефлексія професійного розвитку та підсумкові висновки.

Якість аналізу педагогічної діяльності (0-10 балів). Оцінюється здатність студента здійснювати педагогічний аналіз уроків, визначати структуру та логіку навчального заняття, оцінювати ефективність використаних методів навчання, форм організації діяльності учнів та педагогічної комунікації.

Обґрунтованість висновків та професійної рефлексії (0-10 балів). Оцінюється здатність студента аналізувати власний досвід педагогічної діяльності, визначати труднощі та досягнення під час проходження практики, формулювати висновки щодо власного професійного розвитку та сформованості педагогічних умінь.

Якість оформлення звіту (0-10 балів). Враховується дотримання вимог до структури та оформлення звітних матеріалів, логічність викладу, грамотність, використання наукового стилю викладу, правильність оформлення таблиць, списків та інших структурних елементів.

3. Захист результатів практики (30 балів)

Захист педагогічної практики проводиться у формі презентації результатів проходження практики під час захисту.

Змістовність презентації результатів практики (0-10 балів). Оцінюється здатність студента представити основні результати проходження практики, продемонструвати виконання завдань програми практики, описати особливості організації освітнього процесу в закладі освіти.

Аналіз отриманого педагогічного досвіду (0-10 балів). Враховується здатність студента осмислити власний педагогічний досвід, визначити ефективність використаних методів навчання, оцінити власні сильні сторони та визначити напрями подальшого професійного розвитку.

Відповіді на запитання під час захисту (0-10 балів). Оцінюється здатність студента аргументовано відповідати на запитання керівника практики, демонструвати розуміння педагогічних процесів, аналізувати навчальні ситуації та обґрунтовувати власні педагогічні рішення.

Окремо слід звернути увагу на оцінювання **сформованості програмних результатів навчання**, а саме:

ПРН	Прояв під час практики
ПРН 4	використання мовних засобів для пояснення навчального матеріалу та педагогічної комунікації
ПРН 9	планування та моделювання навчальних занять
ПРН 16	використання навчально-методичних і мультимедійних засобів навчання
ПРН 23	здійснення педагогічної рефлексії та усвідомлення потреб професійного розвитку

Рівень сформованості зазначених результатів навчання визначається на основі аналізу діяльності студента під час практики, матеріалів звіту та результатів захисту.

Підсумкова оцінка виставляється за національною та бальною шкалою.

Шкала оцінювання педагогічної практики

Національна	Бальна
Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Goodp	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

ДОДАТКИ

**Зразок оформлення титульної сторінки звіту
за результатами педагогічної практики**

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ

ЗВІТ

з «Педагогічної практики з організації роботи вчителя»

Студента (-ки) 2 курсу, групи Середня освіта
ОР «Бакалавр», ОП «Географія»
спеціальності А4.07 Середня освіта (географія)

ПІБ студента (-ки)

База практики: назва закладу освіти

Учитель-наставник: *ПІБ учителя-наставника*

Керівник (-и) від географічного факультету

ПІБ керівника (-ів) від факультету

Терміни практики з _____ по _____ 202__ р.

КИЇВ – 202...

Зразок щоденника педагогічної практики

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА



ЩОДЕННИК
«Педагогічної практики з організації роботи вчителя»

студента _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

факультету _____ географічного

кафедри _____ географії України

курсу _____ другого групи _____ Середня освіта

освітньо-кваліфікаційний рівень _____ Бакалавр

Галузь знань _____ А – Освіта

Спеціальність _____ А4.07 – Середня освіта (географія)

Освітньо-професійна програма _____ Географія

Київ – 2027

1. Направлення на практику

Студент _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

згідно наказу № _____ від _____ направляється на практику до _____

що знаходиться за адресою _____

Термін практики: з _____ до _____
(включаючи проїзд до місця практики і зворотного напрямку)

Керівник (-и) практики від географічного факультету _____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

Декан географічного факультету _____ Сергій ЗАПОТОЦЬКИЙ
(підпис та печатка)

Керівник (-и) практики від закладу середньої освіти _____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

Прибув « _____ » « _____ » 202__ р.
(підпис, посада, прізвище, ініціали відповідальної особи та печатку закладу середньої освіти)

Вибув « _____ » « _____ » 202__ р.
(підпис, посада, прізвище, ініціали відповідальної особи та печатку закладу середньої освіти)

2. Мета та завдання практики

Мета практики – ознайомлення здобувачів освіти з організацією освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти, формування первинних умінь педагогічного спостереження, аналізу уроків і взаємодії з учнями, а також набуття початкового досвіду планування та проведення окремих елементів навчального заняття з використанням навчально-методичних і цифрових засобів навчання. Практика сприяє розвитку професійної рефлексії та усвідомленню студентами власних освітніх потреб і напрямів професійного зростання.

Завдання на практику:

- ознайомлення з організацією освітнього процесу та діяльністю закладу загальної середньої освіти;
- спостереження за уроками та аналіз методів і форм навчання, які застосовує вчитель;
- аналіз комунікативної взаємодії вчителя та учнів, використання мовних засобів для пояснення навчального матеріалу;
- вивчення особливостей планування освітнього процесу на основі освітньої програми закладу освіти та навчальних програм;
- аналіз використання навчально-методичного забезпечення, дидактичних матеріалів і цифрових інструментів під час навчання;
- проведення окремих фрагментів уроків;
- підготовка та проведення одного пробного уроку;
- здійснення педагогічної рефлексії та самооцінювання результатів власної діяльності.

Практика спрямована на розвиток таких умінь:

- використовувати мовні засоби для пояснення навчального матеріалу, постановки запитань і підтримання пізнавального інтересу учнів;
- аналізувати структуру уроку та педагогічні методи, що застосовуються в освітньому процесі;
- планувати окремі елементи навчального заняття відповідно до вимог освітньої програми та навчальних програм;
- підбирати й використовувати навчально-методичні матеріали та мультимедійні засоби навчання;

- здійснювати педагогічне спостереження та аналіз освітнього процесу;
- взаємодіяти з учнями та педагогічними працівниками в освітньому середовищі;
- здійснювати рефлексію власної педагогічної діяльності та визначати напрями професійного розвитку.

Відповідність ПРН до Професійного стандарту вчителя

ПРН за ОП	Реалізація на практиці	Трудові функції
ПРН 4. Використовувати <u>мовні</u> засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідати на запитання; застосовувати мову як інструмент мотивації учнів	Спостереження за комунікацією вчителя на <u>уроці</u> ; аналіз <u>мовних</u> засобів пояснення навчального матеріалу; проведення фрагментів уроків із використанням різних форм педагогічної комунікації	A1, B1
ПРН 9. Планувати освітній процес на основі освітньої програми та навчальних програм, моделювати навчальні заняття	Аналіз структури уроків; підготовка конспекту уроку; проведення пробного уроку	A2, Г1, Г2
ПРН 16. Підбирати та використовувати навчально-методичний інструментарій і мультимедійне обладнання	Аналіз використання дидактичних матеріалів та цифрових інструментів учителем; застосування мультимедійних засобів під час проведення фрагментів уроків	A2, Г3
ПРН 23. Визначати власні освітні потреби та здійснювати професійний розвиток	Самооцінювання проведених фрагментів уроків; педагогічна рефлексія; підготовка підсумкового звіту з практики	Д1

Гринюк О., Уліганець С., Гайдай С.

Методичні вказівки до «Педагогічної практики з організації роботи вчителя»
для студентів за спеціальності А4.07 Середня освіта (географія). – К.: ел. вид.,
2026, 26 с.